

Afprøvning:

Bovaer virker i praksis – men er dyrt at bruge

En afprøvning af foderadditivet Bovaer i fem danske besætninger viser, at stoffet reducerer metanudledningen med 26-44 pct. Stoffet er dog dyrt i brug.

SEGES Innovation har i samarbejde med Arla hen over vinteren 2022/23 testet det metanreducerende foderadditiv Bovaer i fem danske malkekvægsbesætninger.

For hvordan ser det ud, når stoffet skal bruges i praksis og tildeles i besætninger med forskellige blande- og udfodringsrutiner? Kan der opnås samme høje metanreduktion på op til 30 pct. som under forsøgsforhold? Og er det muligt at udfodre den optimale dosis på kun 1,5 g pr. ko?

I afprøvningen fik mælkeproducenterne i de deltagende besætninger Bovaer opblandet i besætningens sædvanlige mineralblanding.

"1,5 g pr. ko pr. dag er jo en meget lille dosis at få fordelt i en foderation. Men med tildeling via mineralerne blandet på foderstoffet skulle mælkeproducenterne ikke selv veje stoffet af, men blot tildele mineraler som de plejer. Og det har fungeret fint," forklarer chefkonsulent Nicolaj Ingemann Nielsen, SEGES Innovation.

Store forskelle i reduktion

Det aktive stof i Bovaer er 3NOP, og køerne fik en dosis på 60 mg 3NOP/kg TS. Tildelingen af Bovaer påvirkede hverken køernes fodereffektivitet eller ydelse. Den gennemsnitlige metanreduktion var 33 pct., og reduktionen varierede mellem besætningerne fra 26 til 44 pct. Årsagen til denne forskel har chefkonsulenten ikke nogen entydig forklaring på.

"Det har vi for få besætninger med i forsøget til at give et klart svar på. Men vi kan se, at den største metanreduktion var i en besætning med 80 pct. majsensilage i grovfoderrationen. Det hænger godt sammen med andre forsøg, der har vist, at Bovaer giver større metanreduktion i rationer med høj andel af majsensilage i grovfoderet," forklarer Nicolaj Ingemann Nielsen.

Nettoreduktion på 15 pct.

Metan udgør ca. 50 pct. af mælkenes samlede klimaaftryk. Resten kommer primært fra grovfoderproduktion, indkøbt kraftfoder og emissioner fra gyllen. Ser man på reduktionen af mælkenes samlede klimaaftryk, vil der være tale om ca. 16 pct. reduktion med Bovaer.

Dertil kommer CO₂-omkostninger ved fremstillingen af Bovaer, som svarer til 1 pct. Dermed er nettoreduktionen på ca. 15 pct. af mælkenes klimaaftryk.

Dyrt i brug

Bovaer er godkendt i EU som tilsætningsstof og kan købes på forespørgsel hos foderstoffet. Prisen er ca. 3 kr. pr. ko pr. dag, svarende til 1.100 kr. pr. årsko. Dermed koster det ca. 800 kr. pr. tons CO₂e-reduktion. Da Bovaer ikke giver nogen produktivitetsfremgang i form af højere fodereffektivitet eller ydelse, bliver mælken altså dyrere at fremstille.

Bovaer blev testet i to Holstein-besætninger, to Jersey-besætninger og en VikingRed-besætning.

VIL DU VIDE MERE:
NICOLAJ INGEMANN NIELSEN, NCN@SEGES.DK

SEGES Innovation anbefaler, at sidste slæt tages ved førstkommande lejlighed med gode fortørringsforhold efter omkring 25. september.
Foto: SEGES Innovation

Høst ikke sidste slæt for sent

De ekstra høje vækstrater i sensommeren udligner mange steder tabet fra forsommerens tørke. Her er en rettesnor for, hvornår du skal bjærge sidste slæt

Tidspunktet for sidste slæt er et kompromis mellem vækstrate og gode forvejringsforhold. Væksten i græsset skal gerne være aftaget, så græsset opnår en længde på 10 cm i starten af november – hverken mere eller mindre.

"Tages sidste slæt efter medio oktober, øges risikoen for, at græsset bliver for kort og mere udsat for udvintring ved barfrost. Dette var tilfældet i december 2022. Bliver græsset for langt, er der øget risiko for sneskimmel i vintre med længerevarende snedække," fortæller Torben Spanggaard Frandsen, SEGES Innovation.

Fleere forsøg fra milde vintre i 2017-2019 viste, at der var tendenser til et merudbytte i næste års første slæt ved høst 10. oktober frem for 1. eller 25. november.

Forskel på græsarter og blandinger

Der er forskel på græsarternes modtagelighed for sneskimmel. Græsblandinger med en stor andel strandsvingel er ret robuste over for sneskimmel og kan overvintre med en relativt stor afgrødemængde uden risiko for udvintring.

"Blandinger med en stor andel af almindeligt rajgræs er derimod mere modtagelige og har typisk noget tættere plantebestand end rajsvingelbaserede blandinger. Derfor skal rajgræsblandinger ikke overvintre med stor afgrødemængde," pointerer Torben Spanggaard Frandsen.

Modtageligheden for sneskimmel stiger med græsmarkens alder og jordens kvælstofindhold. Derfor er nyudlagte marker mere tolerante over for sneskimmel ved overvintring med stor afgrødemængde og bør som udgangspunkt ikke høstes, hvis der er risiko for spordannelse i de nye marker.

Fantastisk græsensilage

Sidste slæt har oftest et højt indhold af råprotein og er let fordøjelig. Derfor kan den blive fantastisk græsensilage til malkekøer, hvis den bliver forvejret tilstrækkelig.

"Jo senere slættidspunkt, jo kortere dage og forvejringsmuligheder. Generelt anbefaler vi, at sidste slæt tages ved førstkommande lejlighed med gode fortørringsforhold efter omkring 25. september," siger Torben Spanggaard Frandsen.

Er der tilført større mængder gylle/gødning efter 3. eller 4. slæt, kan tidspunktet skubbes 1 uge. Er uheldet ude, og sidste slæt bliver vådt, kan der tilsættes homofermentativt ensileringsmiddel.

Græsensilagen kan også opfodres relativt hurtigt, så risikoen for smørtsyregæring og clostridier begrænses mest muligt.

VIL DU VIDE MERE:
TORBEN SPANGGAARD FRANDSEN, TSF@SEGES.DK